

COMUNICAT FINAL PE MARGINEA LUCRĂRILOR CONFERINȚELOR ZONALE, EDIȚIA 2023 22-30 MAI 2023

Genericul Conferințelor Zonale (CZ) 2023: „BIBLIOTECILE ÎN SUSȚINEREA INCLUZIUNII DIGITALE, SOCIALE ȘI CULTURALE A MEMBRILOR COMUNITĂȚII”

Organizatori naționali: Ministerul Culturii al Republicii Moldova (MECC), Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” (BNC „I. Creangă”);

Organizatori zonali:

- Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport din cadrul Consiliului Raional Florești, Biblioteca Publică Orășenească „Ion Creangă”, Florești;
- Secția Cultură din cadrul Consiliului Raional Telenești, Biblioteca Publică Raională „Vasile Alecsandri”, Telenești
- Administrația Universității Tehnice a Moldovei, Biblioteca Științifică a Universității Tehnice a Moldovei;
- Biblioteca Publică Orășenească „Mihai Eminescu”, Cimișlia;

Echipa de experți: Vera Osoianu, Ludmila Corghenci, Margareta Cebotari, Natalia Ghimpu, Victoria Vasilica, Angela Drăgănel, Victoria Popa, Lilia Tcaci;

Scop: Conferințele zonale (CZ) sunt reuniuni științifico-metodologice, organizate de către centrele biblioteconomice naționale – BNRM și BNC „Ion Creangă” – anual, de regulă în luna mai. Scopul acestora – analiza implementării priorităților profesionale ale anului de referință, identificarea problemelor care necesită centrarea eforturilor pentru realizarea acestora. Conferințele zonale prezintă o platformă intermediară între reuniunile profesionale, organizate anual sub egida BNRM: Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci și Simpozionul Anul Bibliologic.

Forme de organizare și conținut: Conferințele zonale au fost organizate în 4 zone: Nord (Florești, 22 mai 2023), Centru 1 (Telenești, 24 mai 2023), Centru 2 (Chișinău, UTM, 25 mai 2023), Sud (Cimișlia, 30 mai 2023).

Agenda conferințelor a inclus:

- mesaje de inaugurare: din partea reprezentanților administrației publice locale, bibliotecilor-gazdă;
- prezentări ale managerilor bibliotecilor-gazdă (pe marginea realizărilor și perspectivelor de dezvoltare);
- intervenții ale experților privind conținuturile inițiativelor profesionale ale anului 2023;
- sesiunea de prezentări ale personalului de specialitate din biblioteci, prezent la lucrările conferinței zonale;
- discuții, totaluri;
- vizite de documentare în spațiile bibliotecilor-gazdă;
- evaluarea lucrărilor conferințelor zonale.

Specificul ediției 2023 a conferințelor zonale: organizarea conferințelor în spațiile fizice ale bibliotecilor gazdă (după o pauză de 4 ani); organizarea conferinței zonale Centru 2 (Chișinău) în spațiul Bibliotecii Științifice a UTM; participarea responsabililor pentru activitatea bibliotecilor școlare (de gimnazii, licee) din cadrul APL; diversificarea participanților în funcție de apartenența tipologică a bibliotecilor (biblioteci din colegii, centre de excelență, universități etc.); aplicarea QR-codului pentru completarea chestionarului de evaluare,

EVALUAREA LUCRĂRILOR CONFERINȚELOR ZONALE

- **componența participanților: 219 în total, inclusiv:**

	<i>Bibl. naționale</i>	<i>Bibl. publice teritoriale</i>	<i>Bibl. universitare</i>	<i>Bibl. din colegii, CEC, școli profesionale</i>	<i>Bibl. școlare</i>	<i>Alții (secții/direcții APL etc.)</i>	Total
Total	19	150	17	14	0	19	219
Zona Nord	5	42	0	0	0	7	54
Zona Centru (1)	5	38	3	0	0	2	48
Zona Centru (2)	4	39	11	14	0	6	74
Zona Sud	5	31	3	0	0	4	43

Notă: în medie, la fiecare conferință zonală au participat 55 de persoane (în anul 2022 – 65). Număr de participanți pe zone: Nord – 54 (în anul 2022 – 63); Centru 1 – 48 (în anul 2022 – 81); Centru 2 – 74 (în anul 2022 – 52); Sud – 43 (în anul 2022 – 64). La lucrările conferințelor zonale, ediția 2023, au participat cu 42 de persoane mai puțin (în anul 2022 – 261 participanți). Minimizarea numărului de participanți poate fi explicat prin organizarea conferințelor zonale în spații fizice ale bibliotecilor, fapt ce a solicitat timp, cheltuieli financiare și alte investiții pentru deplasare.

- **comunicări, prezentări:**

<i>Conferința zonală</i>	<i>Comunicări, intervenții ale experților</i>	<i>Comunicări ale reprezentanților rețelelor de biblioteci</i>
Zona Nord	5	9
Zona Centru (1)	5	11
Zona Centru (2)	4	9
Zona Sud	5	7

<i>Total</i>	<i>19</i>	<i>36</i>
--------------	-----------	-----------

Pentru comparație: În anul 2022 au fost prezentate: 24 comunicări/intervenții ale experților și 30 de comunicări ale reprezentanților rețelelor de biblioteci.

▪ **Prezentarea experiențelor inovative, practicilor de succes ale bibliotecilor privind implementarea inițiativelor profesionale ale anului 2022:**

Zona Nord (Florești, 22 mai 2023):

- ✓ Bibliotecile publice teritoriale din raionul Râșcani – promotorii memoriei locale prin intermediul TIC. **Galina SACALIUC, Biblioteca Publică Orășenească Râșcani;**
- ✓ Serviciul „Biblioteca publică promovează comunitatea”. **Eugenia ORGHIAN, Biblioteca Publică satul Rudi, raionul Soroca;**
- ✓ Biblioteca sprijină comunitatea: din experiența prestării serviciului „Din covata cu făină a bunicii”. **Tatiana VRABIE, Biblioteca publică satul PLOP, raionul Dondușeni;**
- ✓ Servicii electronice oferite de Biblioteca Publică Raională Sîngerei. **Vera TRACIUC, Biblioteca Publică Raională Sîngerei;**
- ✓ Aspecte ale operării și managementului în perioada de reziliență instituțională. **Ludmila OUȘ, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu”, Bălți;**
- ✓ Augmentarea promovării imaginii Bibliotecii Publice prin proiecte. **Rodica NEGRU, Biblioteca Publică s. COTIUJENI, raionul Briceni;**
- ✓ Biblioteca Publică Orășenească „Ion Creangă” - facilitator pentru incluziunea digitală. **Elvira BONDAC, Biblioteca Publică Orășenească „Ion Creangă”, Florești;**
- ✓ Dezvoltarea competențelor digitale a personalului de bibliotecă din raionul Drochia”. **Lidia GONTEA, Biblioteca Publică Raională „Iulian Filip”, Drochia;**

Zona Centru (1)(Telenești, 24 mai 2022):

- ✓ Implementarea proiectului „Regândește-ți vârsta” în bibliotecile orheiene. **Anna BANARI, Biblioteca Publică Camenca, raionul Orhei;**
- ✓ Dezvoltarea jurnalismului comunitar în biblioteci: scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate. Experiența tinerilor jurnaliști din bibliotecile raionului Ungheni. **Aliona MANCIU, Biblioteca Publică Raională „Dimitrie Cantemir”, Ungheni;**
- ✓ Promovarea dezvoltării durabile. Obiectivul 4. Educație de calitate prin prisma activităților infodocumentare. **Valentina TOPALO, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo”, Bălți** (prezentată de A. Mihaluța);
- ✓ Promovarea imaginii comunității prin parteneriate și colaborări. **Valentina PLĂMĂDEALĂ, Biblioteca Publică Raională „Petre Ștefănuță”, Ialoveni;**
- ✓ Servicii de bibliotecă care conectează comunitatea. **Nina Sicnițchi, Biblioteca Publică Raională „Vasile Alecsandri”, Telenești;**
- ✓ Managementul de proiecte și imaginea bibliotecii publice în comunitate. **Elena NEGOIȚĂ, Biblioteca Publică Raională „M. Eminescu”, Fălești;**
- ✓ Promovarea imaginii Bibliotecii Publice „George Munteanu” prin intermediul tehnicilor și tehnologiilor informaționale. **Angela ZATIC, Biblioteca Publică „George Munteanu”, satul Bravicea, raionul Călărași;**
- ✓ „Serviciile de informare a comunității la BPR „Mihail Sadoveanu”, Strășeni. **Dora CAITAZ, Biblioteca Publică Raională „Mihail Sadoveanu”, Strășeni;**
- ✓ Modernizarea bibliotecii în era digitală. **Maria MÎTCU, Biblioteca Publică Raională Nisporeni;**

Zona Centru 2 (Chișinău, 25 mai 2023):

- ✓ Revista „Arhivarius” - resursă digitală a istoriei culturii evreilor și a spațiului polietnic basarabean. *dr. Miroslava METLEAEVA (LUCHIANCIKOVA), Biblioteca „Ițic Mangher”, filiala Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, Chișinău;*
- ✓ Biblioteca de după cortină reunește și dezvoltă membrii comunității. *Maria TATAROI, Biblioteca Publică din satul Ursoaia, raionul CĂUȘENI;*
- ✓ Reintegrarea și resocializarea persoanelor eliberate condiționat înainte de termen din penitenciare aflați în evidența Biroului de probațiune Hîncești. *Tatiana DARII, Biblioteca Publică Raională „ÎPS Antonie Plămădeală”, Hîncești;*
- ✓ Biblioteca pentru o viață fără bariere. *Liuba OSIPOV, Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu”, Căușeni;*
- ✓ Educația non-formală la bibliotecă: între viziune și acțiune. *Galina DAVÎDIC, Biblioteca Publică Raională „Mihai Eminescu”, Rezina;*
- ✓ Dezvoltarea abilităților sociale și cognitive prin jocurile de societate. *Liuba CIOBANU, Biblioteca „Ovidius”, filiala Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, Chișinău;*
- ✓ Dezvoltarea competențelor digitale ale persoanelor de etnie romă. *Stepanida ȚUGUI, Biblioteca Publică Raională „A. Donici”, Orhei;*
- ✓ Biblioteca digitală a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. *Gabriela BULDUMA, Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, Chișinău;*

Zona Sud (Cimișlia, 30 mai 2023):

- ✓ Biblioteca Publică Orășenească „Mihai Eminescu”, Cimișlia: proiecte reprezentative. *Iulia SPÎNU, Biblioteca Publică Orășenească „Mihai Eminescu”, Cimișlia;*
- ✓ Biblioteca unește copiii pentru pace. *Ludmila STRAHOTEANU, Biblioteca publică s. Larga-Nouă, raionul Cahul;*
- ✓ Implicarea bibliotecii în dezvoltarea durabilă a comunității prin programe și proiecte sociale: „Tigheci pune umărul” și programul „Comunitatea mea”. *Cristina BUTNARU, Biblioteca Publică satul Tigheci, raionul Leova;*
- ✓ Информационные услуги библиотеки как центра сообщества. *Maria NEDEALCOVA, Biblioteca Centrală „Piotr Draganov”, Comrat;*
- ✓ Modernizarea comunității prin promovarea și prestarea serviciilor electronice. *Maria MUCHI, Biblioteca publică, satul ZÎRNEȘTI, raionul Cahul;*
- ✓ Dezvoltarea parteneriatelor și promovarea imaginii Bibliotecii Publice Raionale Cantemir în comunitate. *Nelea VOLCOV, Biblioteca Publică Raională Cantemir;*
- ✓ Библиотека Комратского государственного университета - навигатор в информационном пространстве. *Жанна ГАРЧЕВА, заведующая Библиотеки Комратского Государственного Университета.*

Sinteza chestionarului de evaluare finală a lucrărilor conferințelor zonale, ediția 2023

Chestionarul de evaluare finală a lucrărilor conferințelor zonale a fost completat doar de către **121 de participanți, constituind 55% din numărul total**. Rezultatele chestionarului demonstrează în general cunoașterea și implementarea de către bibliotecari a priorităților anului 2023, demonstrând în același timp unele incorectitudini prin răspunsurile la prima întrebare – “Bifați din lista de mai jos inițiativele profesionale ale anului 2023, aprobate de către Forumul

Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, 30 noiembrie 2022 (a vedea sinteza chestionarului de evaluare).

83% dintre respondenți au menționat succese și realizări deosebite în implementarea inițiativei profesionale a anului 2023 „Implicarea bibliotecilor în programe de transformare și promovare a comunităților”. Celelalte trei inițiative ale anului au acumulat mai puține reușite: „Bibliotecile publice ca agenți ai dezvoltării durabile și integrării europene a Republicii Moldova” (42%), „Îmbunătățirea funcționării și managementului de bibliotecă” (39%), „Implementarea recomandărilor UNESCO privind Știința Deschisă”(27%).

Cele mai active modalități de promovare a implicării bibliotecii în realizarea inițiativelor profesionale ale anului 2023 sunt rețelele sociale și comunicările/prezentările în cadrul diverselor reuniuni (corespunzător 93% și 42%).

Printre problemele privind implementarea priorităților profesionale ale anului 2023 mai mulți respondenți au menționat lipsa tehnologiilor moderne, lipsa de personal specializat, colaborarea insuficientă între APL și centrele biblioteconomice etc.

47 % dintre participanții la lucrările conferințelor zonale au solicitat instruire pentru sprijinirea implementării inițiativelor „Îmbunătățirea funcționării și managementului de bibliotecă” și „Implementarea recomandărilor UNESCO privind Știința Deschisă”. Mai mulți bibliotecari au optat pentru organizarea reuniunilor și publicațiilor metodologice, consultațiilor practice.

Referitor la organizarea și conținuturile conferințelor zonale menționăm următoarele: 58% au evaluat cu calificativul excelent respectarea agendei, 74% - spațiul și facilitățile disponibile, actualitatea tematicilor – 70%, nivelul interactivității – 53%, aplicabilitatea în practică – 47%.

83% dintre participanți au indicat ca preferabil formatul organizării față în față a lucrărilor conferințelor zonale.

Dintre sugestiile pentru îmbunătățiri ale edițiilor viitoare ale conferințelor zonale specificăm: biblioteca–gază să se afle la traseul central; deplasarea în diverse biblioteci raionale / centre biblioteconomice din teritoriu este o metodă foarte eficientă și binevenită; mai puține prezentări, mai multă experiență etc.

Notă: Sinteza integrală a chestionarului de evaluare finală este inclusă în ePortofoliul conferințelor zonale.

ePortofoliul conferințelor zonale (diseminat tuturor centrelor biblioteconomice) a inclus:

- ✓ comunicatul final al conferințelor zonale, 2023;
- ✓ agenda conferințelor zonale pentru fiecare zonă;
- ✓ inițiativele profesionale ale anului 2023 (aprobat la Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, 30 noiembrie 2022);
- ✓ prezentări ale experiențelor și reușitelor din rețele de biblioteci;
- ✓ sinteza chestionarului privind evaluarea finală a lucrărilor conferințelor zonale;
- ✓ alte materiale.

Impactul lucrărilor Conferințelor zonale:

- cunoașterea/diseminarea practicilor, experiențelor de succes ale bibliotecilor publice (raionale, comunale, municipale și orașenești, municipale);

- evaluarea situației privind mersul implementării inițiativelor profesionale ale anului 2023 și identificarea domeniilor de centrare a eforturilor de sprijin metodologic din partea centrelor biblioteconomice naționale și teritoriale;
- conferințele zonale - platformă de comunicare profesională și schimb de experiență (marea parte a vorbitorilor au demonstrat capacități de buni comunicatori, management al timpului prezentării, de structurare logică a materialelor prezentate etc.);
- reflectarea operativă a lucrărilor conferințelor zonale pe rețele sociale, site-uri (amplasate de experții BNRM, de reprezentanții bibliotecilor-gazdă);
- promovarea informației privind conferința zonală din 25 mai 2023 pe site-ul Universității Tehnice a Moldovei <https://utm.md/blog/2023/05/27/gestionarii-culturii-bibliotecarii-despre-incluziunea-digitala-sociala-si-culturala-a-membrilor-comunitatii/>
- publicarea selectivă a materialelor, prezentate în cadrul conferințelor zonale în revista „Magazin bibliologic” (2023, nr. 3/4).

Elaborat: Ludmila Corghenci, M. Cebotari
29-31 mai 2023